

РОДОВЕ ПРОКЛЯТТЯ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

Потрібен акт народження нової України,
а не лише незалежнення УССР від ССРСР

Спершу кілька термінологічних зауважень. В англійській мові чітко розведені поняття government (держава як сукупність органів влади) та statehood (як державність, політично організоване суспільство на певній території).

Саме в такому сенсі я буду вживати ці поняття нижче. Державність як спосіб організації політичної нації, що полягає у спроможності самим визначати свою частку. Та держава як сукупність органів влади, які мають повноваження ухвалювати обов'язкові до виконання рішення.

Українська державність – це доконаний факт. Для нас це одна зі святинь та основних цінностей, обмаль мита українською кров'ю, за яку ми готові вбивати та вмирати. Тут все добре. Мрія багатьох поколінь борців за

українську незалежність стала реальністю і у тяжких випробуваннях довела свою життєспроможність.

З державою у нас проблеми. Це досі за своєю сутністю насамперед інструмент перерозподілу активів на користь можновладців та приближених до них осіб. Тому боротьба за владу така жорстока та нещадна, бо це герць за право грабувати країну. А ніяке не змагання візії та ідей стратегії розвитку української політики.

Я роками намагався збагнути, в чому корінь цього дуалізму. Чому українці готові покласти життя за власну державність, але досі не відчують, що держава як сукупність органів влади належить саме їм, що вони її замовники та бенефіціари?

Нещодавно я здається знайшов задовільну відповідь. Державність ми спочатку здобули на референдумі, згодом – відстояли на полі бою.

Державу ми наслідували. За іронією долі, акт незалежності України ухвалювала Верховна Рада УССР. Тобто десятки мільйонів українців, яких ми називаємо **український народ, ніколи не мали шансу здійснити акт установчої влади, тобто визначити засадничу архітектуру влади, спосіб її формування та її повноваження. Тридцять років ми сподівалися, що УССР реформує сама собі...**

І в цьому немає нічого страшно-го. Нарешті британці ніколи не здійснювали акту установчої влади, німці – також. Та проблема в тому, що вони ніколи і не зрікалися свого минулого, не буду-

вали своєї легітимності на відштовхуванні від попереднього періоду своєї історії, бажанні оголосити його абсолютним злом.

Такі революційні зміни, коли ви зрікаєтесь свого минулого, вимагають того, що проф. Брюс Акерман слушно називає «новим качаном», установчим актом народної волі. Так народжувалась Америка, всі п'ять французьких республік, Ісламська республіка Іран, постапартеїдна Південна Африка, сучасна Польща тощо.

Якщо ви оголошуєте советський період в історії України помилкою і злом на зразок режиму Віші у Франції, ви тим самим делегітимізуєте весь наслідування з тих «терміних годин» державний апарат. Його треба зрікатись і починати з чистого листа (наскільки історія загалом дозволяє чисті аркуші). **Потрібний акт народження нової України, а не лише незалежнення УССР від ССРСР.**

Наша держава як сукупність органів влади та алгоритмів їхньої взаємодії несе в себе радянську ДНК. Бо не могла Верховна Рада УРСР народити щось принципово нерадянське. Ця радянська тяглість легко читається у стилі державного управління, хоча зірки разом із молотами та серпами давно розбивали з фасадів урядових будівель...

І в цьому корінь зла. наша засаднича роздвоєність у ставленні до власної держави. Якщо сучасна Україна не рідна донька УССР, не її плоть і дах, тоді треба збирати свій Філадельфійський конвент і вирішувати, яким має бути новий український дім, які саме повноваження ми делегуємо майбутньому законодавцю, як його будемо обирати і контролювати. За яких умов будемо скидати з трону, тощо

А якщо ми не готові радикально розірвати з советським минулим, то чого варті всі ці декомунізації та фарбування іржавих парканів у жовто-блакитний колір?

Геннадій ДРУЗЕНКО,
правник, волонтер, ветеран АТО,
співзасновник ПДМШ
ім. Миколи Пирогова

<https://censor.net/>

**ТІЛЬКИ ЦІЛКОВИТІ ІДИОТИ
МОЖУТЬ ЛЮБИТИ ВЛАДУ,
КОТРА ВСІХ МАЄ ЗА ІДИОТІВ.**

Я.Гашек